

2021. Influence of the prebiotic, 2021. 44-45. resistance, safety and productivity of young pigs / V. Lyasota et al. Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква: БНАУ, 2021. № 1. С. 37–49. DOI:10.33245/2310-4902-2021-165-1-37-49

УДК 636.52/.58.053.09:616.391:615.322

МЕЛЬНИК А.Ю., канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
e-mail: andrii.yu.melnyk@btsau.edu.ua

А-та Е-ВІТАМІННИЙ ОБМІН У ФАЗАНІВ МИСЛИВСЬКИХ ПОРІД ЗА ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННОГО ПРЕПАРАТУ «РОСТ»

Робота зазначає результати клініко-біохімічних досліджень з науково-виробничої апробації вітамінного препарату «РОСТ». Досліджено його вплив на клінічний стан та А-та Е вітамінний обмін у фазанів за промислового вирощування. Доведено профілактичний ефект та покращення метаболізму ретинолу в організмі птиці.

Ключові слова: мисливський фазан, метаболізм, обмін речовин, вітамінний препарат РОСТ, вітамін А, вітамін Е.

Структура виробництва м'яса в Україні на початок 2021 р виглядає наступним чином: більше половини продукції належить птахівництву, майже третина займає виробництво свинини, а на останніх місцях – забезпечення яловичиною та телятиною. Не випадковістю є споживання м'яса птиці мисливських порід, зокрема фазанів. Це свідчить про те, що продукти галузі птахівництва забезпечуються швидким розвитком і відтворенням птахів, більшим попитом і ціною доступністю, яка має великий запит на продукти від населення [1, 2].

Питання раціонального і високорентабельного вирощування фазанів напряму залежить від їх генетичного потенціалу, умов утримання, збалансованого раціону, тощо. Беззаперечне дотримання перелічених вимог має на меті забезпечити інтенсивність обмінних процесів на максимально високому для належних приростів маси тіла рівні. Білковий, вуглеводно-ліпідний, мінеральний метаболізм є повноцінним лише за наявності у кормах якісних складових, які напряму залежать від вітамінного живлення птаха [3]. Одним із необхідних факторів функціонування системи гомеостазу є достатнє надходження з кормом вітамінів А, D₃ та Е їх засвоєння та прояв фізіологічних функцій.

Метою роботи було дослідити стан А- і Е-вітамінного обміну у фазанів мисливських порід за використання препарату «РОСТ». Встановлення найбільш ефективної профілактичної дози, поголів'ю фазанів 1 та 2 дослідних груп, передбачало дворазове на 355–364 і 410–417 добу випоювання вітамінного препарату «РОСТ» у дозах 1 та 2 мл/л води відповідно.

Кров для виконання роботи відбирали методом зажиттєвої пункції підкрилової вени. Усі роботи із птицею проводили у ТОВ «Музей живої природи флори і фауни Олександрія» м. Біла Церква Київської області. Біохімічні дослідження виконували на базі кафедри терапії та клінічної діагностики ім. Левченка В.І. і гематологічного відділу лабораторії діагностики хвороб тварин ФВМ Білоцерківського НАУ. Матеріалом для дослідження були 30 фазанів мисливської породи, які утримувалися у клітках в умовах ТОВ «Музей живої природи флори і фауни Олександрія».

Проводили клінічне дослідження птиці. У сироватці крові визначали вміст каротину та вітаміну А методом Бесея у модифікації Левченка В.І. Метод полягає у екстрагуванні ретинолу ксилол-ізооктановою сумішшю, вміст вітаміну Е – у реакції з реактивом Емері-Енгеля [4]. Методика визначення проводилася з використанням напівавтоматичного біохімічного аналізатора Stat Fax 1904+ (серійний номер 1904-5040). Результати досліджень статистично обраховували у програмі Excel 2019.

У фазанів першої досліджуваної групи ознаки А-гіповітамінозу були виявлені у 6 (20 %), кон'юнктивіт – у трьох фазанів. У птахів іншої досліджуваної групи ознаки перозу були

відмічені лише у одного фазана. В контрольній групі кон'юнктивіт та аптеріози були зафіксовані у 5 фазанів. За патолого-анатомічного розтину групів птахів переважна більшість (з діагностичної роботи, проведеної розтин 5 фазанів) мала гіперкератоз епітелію стравоходу.

Дослідженням показників А-вітамінного обміну встановлено, що у фазанів першої досліджуваної групи (випоювали 1 мл препарату «РОСТ») вміст ретинолу збільшувався на 17,5 %, і складав в середньому по групі $61,1 \pm 3,15$ мкг/100 мл. При дослідженні сироватки крові фазанів 2 групи збільшення вмісту ретинолу було більше показовим (+26,8 %), концентрація його за групою становила – $76,2,6 \pm 2,63$ мкг/100 мл.

Визначення вмісту вітаміну Е засвідчило, що, на відміну від ретинолу, його рівень був значно більший (+ 27,5 %; $0,74 \pm 0,04$ мкг/100 мл) тільки у фазанів першої досліджуваної групи, яка отримувала препарат «РОСТ» у концентрації 1 мл/л води. У сироватці крові фазанів 2 досліджуваних груп його вміст мав тенденцію до збільшення та у середньому становив – $0,83 \pm 0,07$ мкг/100 мл.

Обмін вітамінів у 417-денних фазанах, порівняно з 364-денними, зазнав певних змін. Вміст ретинолу достовірно збільшувався тільки в сироватці крові птиці другої дослідної групи – $76,1 \pm 3,21$ мкг/100 мл (+ 22,3%), Це вказує на те, що для профілактики А-гіповітамінозу у старших птахів необхідно підтримувати дозу 2 мл.

Перспективою подальших досліджень є оцінка кальціє-фосфорного обміну у віковому аспекті за використання вітамінного препарату «РОСТ» у різних дозах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Полегенька М.А. Аналіз сучасного стану виробництва продукції птахівництва в Україні. Економіка та держава. 2019. № 3. С. 137—143.
2. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України: статистичний збірник. Державна служба статистики України, 2021. URL:http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/07/Zb_Vsph_2020.pdf (дата звернення 31.07.2021).
3. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин /Левченко В.І., Головаха В.І., Кондрахін І.П. та ін.; за ред. В.І. Левченка. К.: Аграрна освіта, 2010. 437 с.

Секція 6: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБ ТВАРИН

УДК 619:617.277/55:636.2

ЧОРНОЗУБ М.П., канд. вет. наук

КОЗІЙ В.І., д-р вет. наук

ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБРУДНЕНІСТЬ ПЕРЕДШЛУНКІВ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ СТОРОННІМИ ТІЛАМИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ

Наведено результати вивчення поширення носійства сторонніх тіл у передшлунках худоби за даними післязайного огляду туш. Встановлено істотне поширення носійства, яке характеризувалося різноманітним виявлених предметів і різницею за віком худоби.

Ключові слова: велика рогата худоба, передшлунки, рубець, сторонні тіла, перикардит.

Наразі однією із глобальних проблем людства є забруднення довкілля пластиком. Його знаходять скрізь, навіть у найглибшому на земній кулі місці – на дні Маріанської западини на глибині 10 км [1]. Нині майже 40 % від загального обсягу пластику виготовляють з метою одноразового використання. Станом на 2018 рік на планеті накопичилося біля 9,2 мільярдів тонн пластику, з яким людству потрібно “щось робити”, при цьому 6,9 – припадає на сміття, з якого 6,3 – так і не потрапило у сміттєвий бак [2].